

מאמענטאלע
נייעס
פון נטרונא

ברכה צפונה

פרשת ויקרא תש"ע לפ"ק

True Torah Jews • 183 Wilson Street, suite 162 • Brooklyn NY 11211 • Tel: (718) 841-7053 • Fax: (718) 504-4513

דיפלאמאטישע רוגזה צווישן אַמעריקע און איזראַעל גרייכט ערגסטן שטאַפל אין יאָרן, צוליב באַליידיגונג צום וויצע פרעזידענט

גאַר ערנסטער קריזיס פאַראורזאַכט דורך אַרטאָדאָקסישן אידן, פאַר אַרטאָדאָקסישע אידן, און ווערט געשטיצט דורך אַרטאָדאָקסישע גרופעס, אין נאָמען פון אידישקייט; איבערבויאונג פון חורבת ר' יהודה החסיד און לענדמאַרקניג פון מערת המכפילה רייצט אויף אַראַבישע וועלט

פרעצעדענטלאַזע התגרות באומות וואָס איז אַזוי שטאַרק געבינדן צום ערליכן אידענטום ברענגט געפערליכער חילול ה' און סכנה פאַר ערליכע אידן איבער די וועלט

נטרונא נעמט אונטער מאַסיווע מידיאַ קאַמפיין אין די טעג אַפצושלאָגן נעגאַטיוון איינדרוק אויף כלל ישראל

שטאַט קענען זיין די לעצטע פונקען אויפצורייסן דעם פאַס. און ליידער גייט דאָס אַלעס אונטער'ן נאָמען פון רעליגיע, הייליגע ערטער וואו פרומע אידן ווילן צוקומען, און מיזעט כסדר אידן מיט בערד אויף די בילדער פון די געשלעגן.

דאָס באַפעסטיגט דעם מיינונג איבער די וועלט אַז פרומע אידן זענען דער גרעסטער שטער צו שלום און מיטל מזרח, און זיי זענען די ראַדיקאַלסטע ציונים וועלכע הייצן אָן די געמיטער.

נטרונא, וועלכע אַרבעט כסדר אַפצושלאָגן דעם שלעכטן אימעזש וואָס ציונים פאַראורזאַכן פאַר כלל ישראל, און צו צייגן פאַר די וועלט אַז ערליכע אידן זענען נישט קיין עקסטרעמע עלעמענטן און זענען שאַרף קעגן די ווילדע קריגערישע שריט פון די ציונים, פלאַנט די טעג אַ מאַסיווע פובליק רילעישאַנס קאַמפיין אַפצושלאָגן דעם התגרות באומות וואָס גייט בעיקר אויף'ן קאָנטע פון חרדישע אידן. כדי עס זאָל דערגרייכן די נויטיגע אַפעקטן, פעלט אויס פינאַנציעלע הילף פון אחינו בני ישראל אחים לדעה צו דעקן די הויכע הוצאות פון אַ דערפאַלגרייכן גענוג פאַרשפרייטן קאַמפיין.

עטליכע שטרייטן אין מיטל מזרח, וועלכע זענען חלילה אומשטאַנד אויפצורייסן דעם פולווער פאַס, און אַלע פון זיי שפילן פרומע אידן אַ צענטראַלע, אויב נישט אויסשליסליכע ראָלע. צווישן די אַנדערע לעצטע קאָנפליקטן וואָס זענען שאַרף אַראַפגעריסן געוואָרן אין די וועלט, און זיי ווערן געזען אַלס מעגליכע שוועבעלעך אונטערצוצינדן דעם פראַבלעמאַטישן ראיאָן, איז די שטאַרק פובליצירטע איבערבויאונג פון די חורבת ר' יהודה החסיד אין אַלט שטאַט ירושלים, רייבערייען נעבן דעם קבר פון שמעון הצדיק וואו פרומע אידן האָבן צוגענומען הייזער פון אַראַבער, און די פלענער צו באַצייכענען די מערת המכפילה און קבר רחל אַלס איזראַעלישע לענדמאַרקס.

דער לעצטער אינטיפאָדאָ, וועלכע האָט אָנגעהויבן אַ טעראָר ציקל וואָס האָט גענומען יאָרן, עס האָט געקאָסט גאַר אַסאַך אידישע נפשות, און האָט אַריינגעברענגט אַן אומרואיגקייט און שרעק ביי אַלע איינוואוינער, האָט זיך אויך אָנגעהויבן פון טשעפען מיט אַלט שטאַט און דעם הר הבית. אַבערווירער וואָרענען אַז די לעצטע שריט צו טוישן דעם שטאַטוס פון מקומות הקדושים און אַלט

וואַשינגטאָן - עס איז שוין לאַנגע יאָרן וואָס מ'געדענקט נישט אַזאַ אָנגעצויגענע לאַגע צווישן וואַשינגטאָן אין מדינת ישראל, ווי דאָס וואָס גייט איצט אָן. די באַציואונגען צווישן די צוויי לענדער, און די ווערטער אויסטוישן וואָס ווערן גענוצט - וואָס אין כללי הדיפלאַמאַטיע קען דאָס זיין ערגער ווי וואָפנס - האָבן דערגרייכט פרעצעדענטלאַזע שטאַפלען, צוליב אומ'אחריות'דיגע אויפפירונגען פון מדינת ישראל. איבערהויפט איז איצט דער מצב זייער מסוכן און שעדליך פאַר ערליכע אידן, וויבאַלד אידן און אידישקייט זענען איצט דער מקור און די סיבות פונעם גאַנצן קריזיס, און דער פאַקט ווערט גאַר שטאַרק צופוקט און אַרויסגעברענגט דורך די וועלט מידיאַ און דורך די באַטראַפּענע מלוכה פירער, אַריינגערעכנט דורך פרעזידענט אַבאַמאַ אַליין.

דער איצטיגער קריזיס - וועלכער איז ענטשטאַנען ווען דער חרדישער אינערן מיינסטער אלי ישי האָבן געשפּיגן אין פנים אַריין די אַמעריקאַנער רעגירונג מיט אַ טיפע דיפלאַמאַטישע באַליידיגונג קעגן וויצע פרעזידענט ביידען ביים באַזוכן אין זייער לאַנד - איז דער לעצטער פון

דער שפיי אין פנים פונעם רעליגיעזן מיניסטער

איזראַעל: "ענק דרייוון שכור. ענק מיינען אַז ענק קענען באַליידיגן ענקער איינציגסטער עכטער פאַרבינדעטער אין די וועלט..."

פריעדמאן באַריכטעט אויך אַז מיטשעל האָט געהאַט אויסגעאַרבעט אַן אַפּמאָך מיט די איזראַעלישע רעגירונג אַז אפילו מ'בויעט, וועט עס זיין אַן קיין דעקלעראַציעס באַגלייט. גיי פּרעג ישי'ן וואָס עס וואָלט פאַסירט ווען די געגנט ווערט ווען אויסגעברייטערט אַן קיין סטעיטמענטס?

אפילו נאָכ'ן איינזען דעם קריזיס וואָס זיי האָבן אַנגעווירטשאַפּט, און פרובירן עס צו פאַרגלעטן, האָבן די איזראַעליס געטאָן פּרישע אומדיפּלאַמאַטישע שריט וועלכע פאַרשטערקען דעם רי. היינט - דאָנערשטאָג פרשת צו - איז געוואָרן באַריכטעט אַז אויסערן מיניסטאַרשע קלינטאָן איז באַליידיגט אַז נתניה טעלעפּאָנירט איר נישט צוריק. קלינטאָן האָט פאַריגע וואָך פאַרלאַנגט פון נתניה צו הערן אַן ענטפּער וועגן די בוי פּלענער, און די סטעיט דעפּאַרטמענט האָט ערוואַרטעט אַ טעלעפּאָן רוף דעם מיטוואָך, בעפּאַר קלינטאָן האָט אונטערגענומען אַ ריזע קיין מאַסקווע.

וויצע פּרעזידענט ביידען האָט אפילו טעלעפּאָנירט נתניה אים צו שטופּן צו מאַכן דעם טעלעפּאָן רוף, אָבער דער דל גאה האָט עס נישט געטאָן. ערשט נאָך וואָס אין די וועלט פּרעסע איז געדעקט געוואָרן די פּרישע באַליידיגונג פון די איזראַעליס, האָט נתניה דאָנערשטאָג אָווענט זיך פאַרבינדן מיט קלינטאָן. נאָך זיבן מאָל אים זאָגן, כאַפּט כאַטש נתניה אויפן וואונק צו פרובירן צו פאַרגלעטן די רי. וואָס זענען ענטשטאַנען, אָבער דער פרומער ישי כאַפּט דאָס אויך נישט.

די בויאונג אין די זידלונגען, און דאָ האָט מען אים אַזוי מיאוס צונאָר געלייגט און אַפּגעפאַטשט.

אין וואַשינגטאָן איז מען געוואָרן טיף באַליידיגט פון דעם שריט - וואָס מ'זעט אַלס ספּעציעל אויסגעוועכנט צו צייגן פאַר די אַמעריקאַנער אַז מען פייפט זיך אויס אויף זיי - און אין די וועלט פּרעסע איז עס שאַרף אַראַפּגעריסן געוואָרן. זינט דאָן איז ענטשטאַנען אַ טיפע רוגזה צווישן די צוויי לענדער, און וואַשינגטאָן האָט אַפּגערופּן אַ באַזוך פון דזשאַרדזש מיטשעל, דער ספּעציעלער מיטל מזרח שליח צום ראיאָן.

אויסערן מיניסטאַרשע קלינטאָן האָט אין אַן אינטערוויו באַצייכנט דעם שריט אַלס "באַליידיגענד". אויך דעם פּרעזידענט'ס נאַנטסטער ראַטגעבער, דער אידישער דעוויד אַקסעלראַד, האָט געזאָגט אַז דאָס איז אַ באַליידיגונג און אַנגרייף, און ער האָט געזאָגט אַז דאָס זעט אויס "אויסגעוועכנט".

די דעקלעראַציע איז אַ שטאַרקער מוסטער פון איזראַעליס שטאַלצקייט און אומאויסגעוועכענטיקייט, אפילו ווען דאָס ברענגט זיי גאַרנישט קיין פאַרדינסטן. די זעלבע דעקלעראַציע וואָלט געקענט פאַסירן אַפּאַר טעג שפּעטער, און ס'וואָלט פאַרמיטן אַ וועלט שטורעם. אָבער אַממערסטן טוט ווי אַז אַלעס ווערט צוגעשריבן צום קאַנטע פון די פרומע אידן.

טאַמאַס על. פּריעדמאַן, אַ באַרימטער ניו יאָרק טיימס קאָלומניסט וועלכער איז געבוירן אין איזראַעל, איז אַרויסגעקומען מיט אַ שאַרפן לייט-אַרטיקל אונטער'ן קעפל: "דרייוון שכור אין ירושלים". אינעם אַרטיקל קריטיקירט ער וויצע פּרעזידענט ביידען פאַר נישט איבעררייסן זיין באַזוך נאָך ישי'ס דעקלעראַציע. ער טענה'ט אַז ביידען האָט געדאַרפט דערקלערן פאַר

דער לעצטער דיפּלאַמאַטישער קריזיס האָט אויסגעבראַכן ווען וויצע פּרעזידענט דזשאָו ביידען האָט באַזוכט אין איזראַעל. בנוגע שבעולם, אפילו ביי לענדער וועלכע האָבן נישט די בעסטע באַציאונגען, אַז ווען אַזאָ הויכראַנגיגער דיפּלאַמאַט קומט באַזוכן שטעלט מען זיך אָהער העפּליך, און דורכאויס דעם באַזוך באַהאַלט מען די דיפּערענצן.

ווי באַוויסט, האָט די אַבאַמאַ אַדמיניסטראַציע האָט מיט עטליכע חדשים צוריק אָפּציעל ערלעדיגט ביי איזראַעל אַפּצושטעלן אַלע בויאונגען אין די אַקופירטע געביטן, און לויט זיי שליסט עס אויך אַריין מזרח ירושלים. זיי זענען דאָס אַלס קריטישער באַדינג צו קענען צוריק צוזאַמענברענגן די צוויי זייטן צו געשפּרעכן. עס איז געווען ערוואַרטעט אַז כאַטש ביז ביידען פאַרלאַזט דעם ראיאָן זאָלן די איזראַעליס נישט מאַכן קיין פּראַבלעמען, און צייגן אַז זיי האַלטן זיך צו די פאַרשפּרעכונג.

אָבער קעגן אַלע דיפּלאַמאַטישע כללים - און טראַץ וואָס די פאַראייניגטע שטאַטן איז נתן לחמם צמרים ופּשתם, און קעמפט פאַר זיי אויף די אַלוועלטליכע אַרענע - האָט אינערן מיניסטער אלי ישי, דער פּירנדער חבר הכנסת פון די פרומע ש"ס פאַרטיי, אַרויסגעגעבן אַ דעקלעראַציע אינמיטן ביידען'ס וויזיט אַז מ'וועט בויען 1,600 נייע דירות אין רמת שלמה, אַ חרדישע געגנט אין מזרח ירושלים.

דאָס איז געווען אַ מיאוס'ער שפיי אין פנים די אַבאַמאַ אַדמיניסטראַציע. ביידען האָט זאָפּאַרט פאַרדאַמט די דעקלעראַציע, און ספּעציעל די צייט ווען עס איז געמאַלדן געוואָרן. פּריער אין טאָג האָט ער זיך דערקלערט אַפּטימיסטיש אַז איזראַעל וועט איינפּירן

אַלעס טייטעלט אויף די פרומע

פאַרטנערן דער שפּראַבערישער אביגדור ליבערמאַן, פון די ישראל ביתנו רוסישע פאַרטיי, און דער אולטראַ-אַרטאָדאָקסישער ש"ס מיניסטער.

זיי באַצייכענען ישי אַלס אַן "עקסטערעמער רעכטער..." זיי שרייבן דאָרט אַז ישי "זיצט אויף אַ פּאַס דינאַמיט", אָבער האָט זיך פאַרשטאַפּט די אויערן צו די מעגליכע קאַנסקווענצן פון זיינע שריט.

נישט בלויז וואָס דער פאַראורזאַכער פונעם קריזיס איז אַ פרומער, נאָר די וועלט פּרעסע שטרייכט אויך אונטער אַז אַלעס איז געטאָן געוואָרן פאַר פרומע אידן.

אינערן מיניסטער. די נתניה רעגירונג האָט גאָר געלאַזט הערן אַז זיי האָבן פאַרגעהאַלטן ישי פאַר'ן טאָן אַזאָ זאָך אַן עס פּריער איבערשמעסן מיט זיי.

אויך פּרעזידענט אַבאַמאַ האָט דעם מיטוואָך, אין אַן אינטערוויו מיט פּאַקס ניוס, געטייטעלט אויף ישי'ן: "די זאַכן וואָס דער איזראַעלישער אינערן מיניסטער (ישי) האָט געטאָן, האָבן נישט געהאַלפן צום פּראַצעדור..."

די איזראַעלישע 'הארץ' צייטונג האָט אין אַ לענגערן אַרטיקל אַנגעוויזן אַז אין די אַלע לעצטע מיטל מזרח קאַנפּליקטן און שפּאַרונגען צווישן איזראַעל און אַמעריקע, איז שולדיג די נתניה'ס קאָאָליציע

דער קריזיס, וואָס איז דאָס ערגסטע אין יאָרן, איז ווי געזאָגט דאָס מאָל פאַראורזאַכט געוואָרן דורך אַ רעליגיעזן מיניסטער. און דאָס ווערט זייער שטאַרק אַרויסגעברענגט אין די וועלט פּרעסע, און יעדער וואַרפט אויף אים די שולד, אַריינגערעכנט ביבי נתניה און פּרעזידענט אַבאַמאַ.

די נתניה רעגירונג, וועלכע האָט איינגעזען אַז זיי האָבן איבערגעצויגן דעם שטריקל, שרייען חי וקים אַז זיי האָבן גאַרנישט געוויסט דערפון און אַלעס האָט ישי געטאָן על דעת עצמו. אַן איזראַעלישער באַאַמטער אין וואַשינגטאָן איז געוואָרן ציטירט אין די פּרעסע אַז: נתניה איז געווען איבערראַשט פון די מעלדונג פונעם

די ניו יארק טיימס טייטעלט אויף ישי. פאלגענד איז וואָס עס שרייבט פריעדמאָן, וועלכער ווערט פאַררעכנט אַלס אַנגעזעענעסטער אויסערן פּאָליטיק קאַמענטירער: "דער שריט זעט אויס צו זיין אַ טייל פון אַ קאַנקורענץ צווישן צוויי פון נתניה'ס רעכט ספרדישע מיניסטערן פון די רעליגיעזע ש"ס פאַרטיי איבער ווער עס קען זיין דער גרעסערער טשאַמפּיאַן פון בויען הייזער פאַר ספרדישע אַרטאָדאָקסישע אידן אין מזרח ירושלים. עס איז אַ מעסטער וויפיל איז אַרעל

נעמט אונזער שטיצע ווי פאַרזיכערט, און ווי אַפּגעהאַקט דער איזראַעלישער רעכטער לאַגער איז פון אַמעריקע'ס סטראַטעגישע געברויכן."

לויט דעם שרייבער האָט ביידען פאַרגעהאַלטן די

איזראַעליס, אַז נישט בלויז וואָס זיי שטערן דערמיט זייערע אייגענע שאַנסן פאַר פּרידן, נאָר דערמיט שעדיגן זיי די אַמעריקאַנער אינטערעסן: "עס גראַבט אונטער די זיכערהייט פון אונזערע טרופן וועלכע קעמפן אין איראַק, אַפּגאַניסטאַן און פּאַקיסטאַן. עס שטעלט אונז אין געפאַר און עס שטעלט אין סכנה דעם רעגיאַנעלן פּרידן."

דאָס איז בלויז איינע פון די ביישפּילן ווי עס ווערט אַרויסגעברענגט דער פּאַקט אַז די דעקלעראַציע האָט געמאַכט אַ רעליגיעזער מיניסטער, פאַר אַ געגנט וואו עס וואוינען פרומע אידן. דאָס צייגט פאַר די וועלט אַז די אַלע פּראָבלעמען קומען פון פרומע אידן, און זיי זענען שולדיג אין די פאַרערגערטע לאַגע - וואָס ווי ביידען האָט אַנגעוויזן שטעלט עס אין געפאַר אַמעריקאַנער אינטערעסן און טרופן אינעם ראַיאַן. נאָטורליך אַז דאָס דערצערנט זייער שטאַרק אַלגעמיינע אַמעריקאַנער.

אין די צייט וואָס נתניה שפּורט זיך געדרוקט, און האָט זיך שוין אפילו טעלעפּאָנירט צו אַנטשולדיגן אויף די געשעענישן, האָט די ש"ס פאַרטיי אַנגעהויבן אַ געפערליכע העצעריי קעגן פרעזידענט אַבאַמאַ, אין וועלכע זיי שרייבן אַז ער איז אַ אַנטיסעמיט.

דאָס פּאָלט נאָך אַ פּרישער קריזיס וואָס נתניה איז אויסגעשטאַנען, ווען זיין שוואַגער האָט מיטוואַך דערקלערט אין אַן אינטערוויו אַז פרעזידענט אַבאַמאַ איז אַן "אַנטיסעמיט". האַגי בן ארצי האָט געזאָגט פאַר די אַרטיגע אַרמיי ראַדיאָ אַז אַן "אַנטיסעמיטישער פרעזידענט האָט איבערגענומען אַמעריקע" און מיר דאַרפן ווייזן אַז "מיר וועלן נישט אויפגעבן."

דער שוואַגער - ווייזט אויס אַ שטיקל רעליגיעזער, אַדער נוצט ער רעליגיעזע רעטאָריק - האָט געזאָגט אַז ירושלים איז אַלץ געווען די אידן'ס הויפט שטאָט, און

"מיר וועלן נישט אויפגעבן אפילו קיין מילימעטער." ער האָט צוגעלייגט אַז אַבאַמאַ האָט פיינט די מענטשן פון איזראַעל, ווייל "פאַר צוואַנציג יאָר איז אַבאַמאַ געזעצן מיט גלח רייט, וועלכער איז אַנטיסעמיטיש, אַנטי-איזראַעל און אַנטי-אידיש." בן ארצי האָט אויך געזאָגט אַז נתניה ווייסט גאַנץ גוט אַבאַמאַ'ס אַנשוואַונגען. "דאָס איז אַ פּראָבע צייט פאַר אונז, זיך נישט צו בייגן צו אים, און זאָגן אַז אַנטיסעמיטיזם וועט נישט געווינען."

נ ת נ ה

האָט זיך אַנטשולדיגט, און זיך אַפּגעטרייעלט פון די ווערטער. אַבער אַ טאָג דערויף איז די אַפיציעלע ש"ס צייטונג, 'יום ליום'

...די אַלע געשעענישן, שמעקן זייער ענליך צו די טעג איידער די צווייטע אינטיפיאָדאָ האָט אויסגעבראַכן, און אין אַ געוויסן זין איז עס איצט נאָך ערגער, וויבאַלד די אַמעריקאַנער זענען איצט באַליידיגט ווי זיי זענען שוין נישט געווען לאַנגע יאָרן...

אַרויסגעקומען מיט פיל ערגערע פאַרלוימדונגען קעגן אַבאַמאַ, צוגלייכנדיג אים צו "די פּאַלעסטינער יוגענטליכע שטיינער וואַרפער".

אינעם אַרטיקל, שרייבט דער רעדאַקטאָר פון די אַפיציעלע ש"ס צייטונג, אַז אַבאַמאַ איז "אַ פּראָדוקט וועלכע איז באַשאַפן געוואָרן דורך דעם ראַדיקאַלן איסלאַם." ווייטער שרייבט ער אַז אַבאַמאַ איז אַ מוסלעמענער. ער טרייבט אויך שפּאַס פון אַבאַמאַ'ס פּאַלנדע פּאַפּולאַריטעט, און אַז "דער פּאַלק אין אַמעריקע קלאַפט זיך על חטא" פאַר אים ערוועלן.

דער אַרטיקל - וואָס איז געוואָרן איבערגעדרוקט און צושמירט דורך די פרייע פרעסע, און עס ווערט אויך איבערגעטייטשט אויף ענגליש - וועט ווערן פאַרשפּרייט איבער די וועלט, און וועט חלילה ווייטער צו גיטן אויל צום פייער פון שנאה קעגן פרומע אידן, און ווייטער אַפּמאַלן דעם בילד אַז זיי זענען שולדיג אין די פּראָבלעמען פונעם מיטל מזרח.

פרומע אַמעריקאַנער אַרגאַניזאַציעס האַלטן פאַר אַמעריקע

אויב איז נישט גענוג די פּראָבלעמען וואָס מ'האָט פון איזראַעל, קומען נאָך די אַרטאָדאָקסישע אַרגאַניזאַציעס פון אַמעריקע און לייגן צו אויל צום פייער, דורך נאָך האַבן די חוצפה צו באַשולדיגן די אַבאַמאַ אַדמיניסטראַציע אין די פּראָבלעמען.

די אַ.יו. - אַרטאָדאָקס יוניאָן, וועלכע ווערט געזען אַלס פאַרטרעטער פונעם אַרטאָדאָקסישן

אידענטום - האָט אַרויסגעלייגט אַ סטעיטמענט אין וועלכע זי בעט די אַבאַמאַ אַדמיניסטראַציע "צוריקצודרייען די אַנגעצויגנע קייטן." אַנשטאָט פאַרהאַלטן זייערע פאַרבינדעטע אין איזראַעל פאַר זיך אויפפירן אוממענטשליך און פאַרקערט ווי די כללי דיפּלאַמאַטיע, באַשולדיגן זיי די אַבאַמאַ אַדמיניסטראַציע אַז זייערע סטעיטעמענטס "האַבן דערקייקעלט די אַנגעצויגנע קייטן צווישן די צוויי רעגירונגען, וואָס די אַבאַמאַ אַדמיניסטראַציע מוז צוריקקייקלען."

די גרופע שרייבט אַז איזראַעל'ס שריט דורכאויס און נאָך דעם ביידען וויזט, באַרעכטיגט נישט די אַדמיניסטראַציע'ס פילע עפנטליכע סטעיטמענטס. עס גלייבט זיך נישט אַז אַנשטאָט פּרובירן צו פאַרענטפערן, אַנטשולדיגן, האַבן זיי נאָך אַזאַ חוצפה, ווי גאָר צו וואַרפן דעם גאַנצן שולד אויף וואַשינגטאָן, אַן קיין איין וואָרט קעגן די ווילדע אויפפירונגען פון די איזראַעליס.

נאָך אַ שאַרפּערע סטעיטמענט איז געקומען פון יאַנג איזראַעל, אויך אַן אַרטאָדאָקסישע גרופע, און וועלכע זיי פאַרדאַמען גאָר פרעזידענט ביידען פאַר זיך נישט לאַזן שפייען אין פנים. "ווי אַזוי קען אַ ויצע פרעזידענט פון די פאַראייניגטע שטאַטן מוטיגן אַ פּאַליטי צו באַגרעניצן די רעכטן פאַר אידן צו בויען הייזער אין ירושלים?" ווייטער קריטיקירן זיי אים זעלטן שאַרף פאַר אַריינרעדן קעגן איזראַעל'ס "ערלויבן אידן צו בויען הייזער אין ירושלים, זייער לאַנד'ס הויפט-שטאָט."

דאָס אַלעס צייגט פאַר די וועלט אַז דער אַלועטליכער אַרטאָדאָקסישער אידענטום שטיצט די האַרטסטע ליניע, און איז אויסגעשפּראַכן מיט איר שטיצע צו איזראַעל'ס כּפּוי טובה-דיגע שריט, טראָץ די אַלע געלטער און מיליטערישע הילף וואָס די פאַראייניגטע שטאַטן שיקט קיין איזראַעל, און טראָץ וואָס די פאַראייניגטע שטאַטן רייסט זיך איין מיט די גאַנצע וועלט צוליב איר בלינדע שטיצע פאַר איזראַעל. דאָס אַלעס ווערט געטאָן אין נאָמען פון קדושת ירושלים, און אַז זי איז די שטאָט פונעם אידישן פּאַלק.

אולטראַ אַרטאָדאָקסן אין צענטער פון אַ רייע שטרייטן

אין די לעצטע חדשים זענען די מקומות הקדושים און רעליגיעזע אידן געוואָרן די הויפט סיבות וועלכע פאַרשאַרפן דעם קאַנפּליקט צווישן די איזראַעליס און די אַראַבער - עס געדענקט זיך נישט נאָך אַמאַל ווען אַזויפיל פּראָבלעמען און שטערונגען צום שלום זאָלן זיך דרייען אַרום רעליגיעזע ערטער און פרומע אידן. דאָס גיט ווידער אַמאַל אַ שטאַרקע רעליגיעזע צורה צו די מיטל מזרח רייבערייען, און תורה-טרייע אידן ווערן געזען אַלס די וואָס זענען שולדיג אין די פּראָבלעמען.

עס איז שוין אַ שטיק צייט וואָס עס גייט אַן אַ שטרייט אין די שייך דזשאַראַ געגנט, אַן אַראַבישער קוואַרטל אין מזרח ירושלים וואו עס געפונט זיך דער

קבר פון שמעון הצדיק. געוויסע אידן האָבן געקעמפט פֿאַר די אייגענטומערשאַפט פֿון אַ הויז דאָרט, און האָבן געווינען אין די איזראַעלישע געריכטן אַרויסצואוואַרפֿן די אַראַבישע משפּחה און איבערנעמען דעם הויז.

זינט דאָן ברעכן כּסדר אויס געשלעגן ביי דעם הויז. דעם פורים איז אויך אויסגעבראַכן געשלעגן, פֿון וואָס עטליכע אַראַבער זענען פֿאַרוואונדעט געוואָרן. דער שטרייט קען זיך נאָך איין טאָג חלילה אויסלאָזן מיט גאָר ביטערע פּאָלן. אויך קען עס ברענגן אַ סכּנה פֿאַר די אַלע וואָס קומען דאָרט מתפלל זיין ביים ציון.

דורכאויס די לעצטע חדשים איז אַפט ערשינען אין די פרעסע בילדער פֿון די געשלעגן, אַריינגערעכנט אַ לאַנגער אַרטיקל אין ניו יאָרק טיימס וועלכע האָט עס באַצייכנט אַלס די קומענדיגע זאָך וואָס קען אויפרייסן דעם מיטל מזרח. איבעראַל זעט מען דאָרט אידן מיט קאָפלעך, לאַנגע בערד, און עס ווערט אונטערגעשטראַכן אַז דאָס זענען אולטראַ-אַרטאָדאָקסן.

פֿאַריגן חודש איז די אַראַבישע וועלט און אַלוועלטליכע קערפּערשאַפט אויך זייער אויפגעברויזט געוואָרן ווען איזראַעל האָט דערקלערט אַז זיי וועלן איבערפּרישן די מערת המכפּילה און קבר רחל, און עס דערקלערן אַלס איזראַעלישע לענדמאַרק. די פֿאַלעסטינער און מוסלעמענער לענדער האָבן עס

אויסגעטייטשט ווי אַ מיטל צו פֿאַרשטערקערן דעם איזראַעלישן קאָנטראָל אויף די ערטער, וואָס די אַראַבער פֿאַרהייליגן אויך.

די פּלענער זענען פֿאַרדאַמט געוואָרן דורך די

...דאָס מאָל איז עס פּיל מער פּערזענליך, ווי פּאַליטיש. ביז היינט, אפילו ווען מ'האַט געהאַט אַ שטרייט, איז עס געווען צוליב פּאַליסי זאַכן, אָבער ווען די באַליידיגונגען ווערן גרינגשעצונגען, גייט עס פּיל מער אַריין אין די ביינער...

אַרומיגע אַראַבישע לענדער אַלס פּראָוואַקאַציע, און דער פּאַלעסטינער טשערמאַן מאַכמוד אַבאַס האָט געדראָעט אַז דאָס וועט פּאַראורזאַכן אַ שמייליגע קריג. אויך די יו.ען. און אַנדערע אינטערנאַציאָנאַלע קערפּערשאַפטן האָבן גערופן און געוואַרענט איזראַעל צוריקצוציען די לענדמאַרקייג פּלענער, וועלכע קענען ברענגן געוואַלדטאַטן.

די וואָס קעמפּן און ווערן געזען ביי די ערטער, זענען זעלבסט-פּאַרשטענדליך מערסטנס אידן מיט אַ פּרומען טראַכט. דער פּאַקט אַז רעליגיעזע אידן דאָמינירן אַלע נייע פּראָבלעמען און שטרייטן צווישן

איזראַעל און די אַראַבישע וועלט, ברענגט זייער אַ נעגאַטיוון אימעזש אויפן ערליכן אידענטום.

אין אַ דריטל פּאַל, האָט איזראַעל די וואָך אַפּגעהאַלטן אַ חנוכה הבית פּאַר די איבערגעבויטע געביידע אויפן אָרט פֿון די חורבת ר' יהודה החסיד שול. די פייערליכע באַנייאונג פֿון די געביידע- וואָס דערביי האָט מען ווידער געזען אויף די בילדער פרומע אידן - האָט ווידער אַמאָל אַנגערירט אַ האַקעלן נערוו, וויבאַלד עס געפונט זיך אין אַלט שטאָט, אין אַ צייט ווען די וועלט שטורעמט מיט איזראַעל'ס מעלדן נייע בוי-פּלענער אין מזרח ירושלים.

אין די פּאַלעסטינער און אַראַבישע גאַס האָבן אַנגעהויבן קורסירן קלאַנגען אַז די אַלע באַנייטע אַקטיוויטעטן אין די מקומות הקדושים, זענען אַ טייל פֿון אַ פּלאַן אויך צו צונעמען די הר הבית, וואָס אַ טייל דערפֿון איז דער אָרט פֿון די אַל-אַקצאַ מעטשעט. דאָס האָט געברענגט צו רופן אַז מוסלעמענער זאָלן קומען פּאַרטיידיגן דעם הר הבית, און עס האָט אויך געפירט צו שטיינער וואַרפּערייען אַרום די שטאָט.

אויך האָט קעניג אַבדולאַ פֿון ירדן אַנגעהויבן צו פּאַרלאַנגן צוריק צו באַקומען אַלט שטאָט ירושלים, וועלכע האָט געהערט צו זיין רעגירונג איידער די אַנטשטייאונג פֿון מדינת ישראל, צוליב די פּאַרדאָכטן אַז איזראַעל וויל פּאַראַכאַפֿן דעם הר הבית.

לא עת לחשות - מיר טארן נישט שווייגן

וועט אַרויסהעלפּן צו קענען דורכפירן די קאַמפּיין, וואָס אַלעס איז געוואַנדן לויט די פּינאַנציעלע שטיצע וואָס וועט צוגעשטעלט ווערן דערפֿאַר. און ווי פּאַרצווייגטער דער קאַמפּיין וועט זיין, וועט עס געוויס האָבן אַ גרעסערע השפּעה, אויפצוקלערן די אומות העולם און צו דערגרייכן צו די העכסטע רעגירונג שטאַפלען אין וואַשינגטאָן מיט'ן מעסעדזש אַז אַט די אַלע רייזונגען רעפּרעזענטירן נישט דעם ווילן פֿון תורה-טרייע אידן.

נישט געזען לאַנגע יאָרן, איז ברור כּשמש אַז מיר מוזן אָנווענדן כל מה שביכלתינו און מען מוז נעמען דראַסטישע שריט - ווי רבינו הקוה"ט זי"ע האָט געזאָגט אַ מוואַלט זיך געדאַרפט מוסר נפש זיין דערויף - צו לאָזן הערן פֿאַר די אומות והשרים די ריכטיגע שטעלונג פֿון תורה-טרייע אידן, און זיך אַפּטרייסלען פֿון די אַלע שענדליכע מעשים און רייזונגען וואָס ווערט געטאַן בשם ערליכע אידן.

נטרונא פּלאַנט טאַקע אין די טעג אַ פּאַרצווייגטער קאַמפּיין - וואָס איז פּאַרשטענדליך זייער קאָסטבאַר - באַגלייט מיט פרעס רעליעסעס, ראַדיאָ אַנאַנסן, און מעגליך אויך צייטונג רעקלאַמעס, מודיע צו זיין אַז ערליכע אידן זענען קעגן די אַלע רייזונגען, און דאָס רעפּרעזענטירט נישט די שטעלונג פֿון די תורה און רצון פֿון ערליכע אידן.

ערליכע אידן, תלמידי רבינו הק' זי"ע, קענען געוויס נישט שטיין אין אַ זייט אין אַזאַ שווערן זמן, און וועלן אַרויסהעלפּן אַז די אונטערנעמונג זאָלן קענען דורכגעפירט ווערן. די עסקנים וואַרפֿן זיך אַריין אין די שווערע אַרבעט, וויסנדיג אַז דער ציבור

די אַלע געשעענישן, שמעקן זייער ענליך צו די טעג איידער די צווייטע אינטיפּיאַדאַ האָט אויסגעבראַכן, און אין אַ געוויסן זין איז עס איצט נאָך ערגער, וויבאַלד די אַמעריקאַנער זענען איצט באַליידיגט ווי זיי זענען שוין נישט געווען לאַנגע יאָרן. דאָס מאָל איז עס פּיל מער פּערזענליך, ווי פּאַליטיש. ביז היינט, אפילו ווען מ'האַט געהאַט אַ שטרייט, איז עס געווען צוליב פּאַליסי זאַכן, אָבער ווען די באַליידיגונגען ווערן פּערזענליך און מ'צייגט אַרויס דיפּלאַמאַטישע גרינגשעצונגען, גייט עס פּיל מער אַריין אין די ביינער.

ליידער, ווי געזאָגט פּאַסירן די רייבערייען מיט די אַראַבער, און התגרות באומות קעגן די אַמעריקאַנער רעגירונג, אויף די קאָנטע פּונעם יהדות החרדית, און עס ברענגט זייער אַ שוואַרץ פנים אויף ערליכע אידן, און אַ חילול ה' אַז דאָס אַלעס איז חלילה בשם התורה. ותוצאותיו מי ישורנה. די שרעקליכע האָס וואָס עס ברענגט אויף פרומע אידן, און נעגאַטיוון בילד וואָס יעדער איד באַקומט, איז אַ גורם אַ געוואַלדיגער חילול ה', און קען ברענגן גאָר ווייטאַגליכע פּאָלען חלילה.

אין אַזאַ אַנגעצויגענע צייט, וואָס מ'האַט שוין

די אידן מבקשי אמת ואמונה וואס ווילן האבן א חלק אין אזא מצוה רבה ונשגבה, פון מסיר זיין חרון אף מישראל, קענען איבער געבן נדבת לבם הטוב פאר די חברי הנהלה ועסקני נטרונא, אדער ביטע רופן:

718 841 7053 ext #1

אין די טעג פֿון בעפֿאַר פּסח, וואָס איז דער יסוד פֿון די אמונה און מיר זענען מתפלל לשנה הבאה בירושלים, איז די פּאַסיגע צייט - טראָץ די אַלע טירדות און הוצאות - אַפּצושריייען דעם חילול ה', און אַזוי אַרום העלפּן מקרב זיין גאולתינו ופּדות נפּשינו, אכ"ר.